



ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ  
ΣΚΟΠΙΑ  
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

## ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 51

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών  
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας



Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄  
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Νοέμβριος 2020-

## Περιεχόμενα

<b>1. Επιχειρηματική δραστηριότητα</b>	<b>4</b>
<b>1.1 Ενέργεια και Ορυκτά</b>	<b>4</b>
-Δηλώσεις Π/θ Zoran Zaev για σύμπραξη της Βόρειας Μακεδονίας στους ενεργειακούς αγωγούς στην Ελλάδα	4
-Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου (α' εξάμηνο 2020)	4
-Σε λειτουργία η εναέρια γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας Neokazi-Probistip	4
<b>1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate</b>	<b>4</b>
-Ενδιαφέρον ισπανικών εταιρειών να συμμετάσχουν στην κατασκευή του Διαδρόμου VIII	4
<b>1.3 Τραπεζικός Τομέας &amp; Χρηματιστηριακή αγορά</b>	<b>5</b>
-Συγχώνευση της τράπεζας Ohridska με την τράπεζα Sparkasse της Βόρειας Μακεδονίας	5
<b>1.4 Τομέας Μεταφορών &amp; Επικοινωνιών/Πληροφορικής</b>	<b>5</b>
-Η Wizz Air αναστέλλει 50 δρομολόγια πτήσεων	5
-ΗΠΑ, Βόρεια Μακεδονία και Κόσσοβο υπέγραψαν συμφωνία για την ασφάλεια ασύρματων δικτύων υψηλής ταχύτητας	6
<b>1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων</b>	<b>6</b>
-AFV, AFSARD: Προώθηση νέων κανόνων για τις πωλήσεις τροφίμων	6
<b>1.6 Βιομηχανικός Τομέας</b>	<b>6</b>
-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Αύγουστος 2020	6
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Αύγουστος 2020	6
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Αύγουστος 2020	7
<b>1.7 Τομέας Τουρισμού</b>	<b>7</b>
-Ανακατασκευή του Σταθμού Απογείωσης Αλεξιπτωτιστών στο Κρούσεβο	7
-Αφίξεις ξένων τουριστών στη Βόρεια Μακεδονία, Αύγουστος 2020	7
-Κλείνουν τον Δεκέμβριο τα ξενοδοχεία στις πόλεις Αχρίδα και Στρούγκα	7
<b>1.8 Τομέας Εμπορίου</b>	<b>8</b>
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Αύγουστος 2020	8
-Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, Σεπτέμβριος 2020	8
-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Αύγουστος 2020	8
-Δείκτης τιμών καταναλωτή και δείκτης λιανικής τιμής, Σεπτέμβριος 2020	8
<b>1.9 Τομέας Υγείας &amp; Περιβάλλοντος</b>	<b>9</b>
-Περιβαλλοντικοί φόροι, 2018 - προκαταρκτικά στοιχεία	9
<b>1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος</b>	<b>9</b>
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (5.8.2020)	9
-CCC: Επείγουσες δημόσιες συμβάσεις, εξ' αιτίας της κρίσης από την πανδημία covid-19, ύψους 6,7 εκατ. ευρώ	9
-Συμφωνία GiG με LEGRAND CASINO	9
-Η εταιρεία Beton AD Skorje πωλεί το ξενοδοχείο στη Δοϊράνη	10
-Έντεκα γυναίκες επιχειρηματίες θα λάβουν 15.000 ευρώ σε κρατική ενίσχυση	10
-Έρευνα του Finance Think: η υγειονομική κρίση επηρεάζει κυρίως τους πολίτες χαμηλού εισοδήματος	10
<b>2. Οικονομικές ειδήσεις</b>	<b>10</b>
-EBRD: Αναμένεται μείωση του ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας κατά 5,5% το 2020	10
-Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας το 2018 - τελικά στοιχεία	11
-Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Δημ. της Βόρειας Μακεδονίας, το 2019 – προκαταρκτικά στοιχεία	11
-Νέες προβλέψεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για την οικονομία της Δημ. της Βόρειας Μακεδονίας	11
<b>2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις</b>	<b>12</b>
-Βοήθεια NATO στη Βόρεια Μακεδονία για την αντιμετώπιση της πανδημίας, ύψους 1,4 εκατ. ευρώ	12
-Συμφωνία της Βόρειας Μακεδονίας με την ιαπωνική Κυβέρνηση για επιχορήγηση 813.000 ευρώ για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη	12
<b>3. Ευρωπαϊκή προοπτική</b>	<b>12</b>
-Διαδικασία του Βερολίνου - Εναρκτήρια Σύνοδος Υπουργών Εσωτερικών υπό την κοινή προεδρία Βουλγαρίας- Βόρειας Μακεδονίας (Σκόπια, 16.10.2020)	12
-Επίσημη ανακοίνωση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για συμμετοχή στη δράση «Η ΕΕ για τους Δήμους»	13

<b>5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος</b>	<b>13</b>
-Ιατρικός εξοπλισμός στο Κέντρο Υγείας της Αχρίδας μέσω του προγράμματος IPA για τη διασυνοριακή συνεργασία με την Ελλάδα	13
-«Σ/Κ χωρίς ΦΠΑ» (10-12.10.2020): Κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο 526 εκατ. δηνάρια	13
-Ειδική Υπηρεσία παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδύσεων κεφαλαίου στη Βόρεια Μακεδονία	14
<b>6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις</b>	<b>14</b>
-“Week of Greek Taste: Quality that you can afford”: Προωθητική δράση ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας	14
<b>COVID-19 : Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας &amp; σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία</b>	<b>15</b>
-Χορήγηση ειδικής άδειας εισόδου για ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα	15

### **Σημειώσεις / Disclaimer :**

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας ([ecocom-skorje@mfa.gr](mailto:ecocom-skorje@mfa.gr)).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosorikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησιογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

## 1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

### 1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

#### **-Δηλώσεις Π/θ Zoran Zaev για σύμπραξη της Βόρειας Μακεδονίας στους ενεργειακούς αγωγούς στην Ελλάδα**

Σύμφωνα με εδώ δημοσίευμα, ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Zoran Zaev, δήλωσε σε συνέντευξή του (στην εκπομπή «Οικονομικό Μαγκαζίνο» του τ/σ "ALSAT", 7.10.2020) ότι, ήδη ολοκληρώνονται οι γραφειοκρατικές διαδικασίες για τον αγωγό μεταφοράς αερίου από την Ελλάδα στη χώρα του, ενώ ταυτόχρονα είναι κοντά στην ολοκλήρωση και οι διαδικασίες για τη δεύτερη σύνδεση με τη Βουλγαρία, μεταξύ Strumica – Petrich. Ο ίδιος ανέφερε ότι γίνονται συζητήσεις με την ΟΚΤΑ (εταιρεία ελληνικών συμφερόντων - του Ομίλου ΕΛΠΕ) για την επαναλειτουργία του πετρελαιοαγωγού Θεσσαλονίκης - Σκοπίων, προσθέτοντας ότι πρόκειται για σοβαρή ενεργειακή προοπτική. Σημείωσε, περαιτέρω, ότι η Βόρεια Μακεδονία εξέφρασε την επιθυμία να συμμετέχει με μετοχές στον πλωτό τερματικό σταθμό φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη (FSRU) και ότι θα δεσμεύσει φυσικό αέριο για όλες τις κρατικές εγκαταστάσεις, επειδή το υγροποιημένο αμερικανικό αέριο είναι πολύ φθηνότερο. «Πιθανότατα θα συμμετέχουμε με 25% σε ένα εργοστάσιο φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη, το οποίο θα έχει ικανότητα παραγωγής δύο φορές μεγαλύτερη από το δικό μας έλλειμμα, το οποίο ανέρχεται στα 2 GWh. «Είμαστε μία χώρα μέλος του ΝΑΤΟ, το μέλλον μας είναι η πλήρης ένταξη στην ΕΕ και θα στηρίξουμε με γενναιοδωρία όλες αυτές τις ενεργειακές ροές, καθ' όσον η χώρα μας είναι σταυροδρόμι, όπου μπορούμε να προβούμε σε χρεώσεις για τη μεταφορά του αερίου στο Κόσοβο, στη Σερβία, στο Μαυροβούνιο, στην Αλβανία, στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, στην Κροατία κ.λπ.», τόνισε ο Zoran Zaev, σύμφωνα με το ανωτέρω δημοσίευμα.

#### **-Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου (α' εξάμηνο 2020)**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, η μέση λιανική τιμή ηλεκτρικής ενέργειας για τα νοικοκυριά ήταν 4.789 δηνάρια / KWh, που αντιστοιχεί σε μείωση 1,4% σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Η μέση τιμή ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας για τους μη οικιακούς καταναλωτές κυμάνθηκε μεταξύ 3.291 και 6.889 δηνάρια / KWh. Η μέση τιμή του φυσικού αερίου χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας για τους μη οικιακούς καταναλωτές κυμάνθηκε μεταξύ 18.535 και 27.118 δηνάρια / nm<sup>3</sup>. Η μέση τιμή λιανικής πώλησης φυσικού αερίου για τα νοικοκυριά ήταν 35.683 δηνάρια / nm<sup>3</sup>.

#### **-Σε λειτουργία η εναέρια γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας Neokazi-Probistip**

Ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Zoran Zaev, ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, κ. Blagoj Bocvarski και η Διευθύντρια του διαχειριστή ηλεκτρικής ενέργειας MEPSO, κα Eva Sukleva, στις 11.10.2020 έθεσαν επίσημα σε λειτουργία την εναέρια γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας Neokazi-Probistip. «Με την υλοποίηση αυτού του έργου, ενισχύουμε το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και δημιουργούμε ένα ευνοϊκό περιβάλλον για πιθανούς επενδυτές. Νέο και εκσυγχρονισμένο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας σημαίνει καλύτερη λειτουργία τόσο για τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις», δήλωσε ο Π/θ, προσθέτοντας ότι η επένδυση κόστισε περίπου 2,45 εκατ. ευρώ. Η Διευθύντρια του MEPSO δήλωσε ότι, με τον εκσυγχρονισμό του συστήματος, οι δαπάνες του MEPSO για τη συντήρηση του δικτύου θα μειωθούν σημαντικά, ενώ ο Υπουργός Μεταφορών δήλωσε ότι, επενδύσεις όπως αυτή είναι σημαντικές για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της σταθερότητας στον ενεργειακό τομέα.

### 1.2 **Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate**

#### **-Ενδιαφέρον ισπανικών εταιρειών να συμμετάσχουν στην κατασκευή του Διαδρόμου VIII**

Σε συνάντηση του Υπουργού Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας κ. Fatimir Besimi με τον Ισπανό Πρέσβη κ. Emilio Lorenzo Serra, ο τελευταίος δήλωσε ότι εξετάζεται σοβαρά η Διμερής Συμφωνία Συνεργασίας, η οποία θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας. Μάλιστα, ο κ. Serra σημείωσε ότι οι ισπανικές εταιρείες ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε δημόσιες προσκλήσεις για την κατασκευή της σιδηροδρομικής σύνδεσης με τη Βουλγαρία (Διάδρομος 8).

Περαιτέρω, μεταξύ άλλων, έγινε αναφορά στη συνεργασία των δύο χωρών για την εναρμόνιση του τομέα ανάπτυξης της ασφαλιστικής αγοράς και των φορολογικών υπηρεσιών της Βόρειας Μακεδονίας με τα πρότυπα της ΕΕ (πρόγραμμα «Insurance and Increase of Market Operations», υπό την εποπτεία της ισπανικής Αρχής ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων ως εταίρο κράτους μέλους της ΕΕ και το πρόγραμμα «Improving PRO Taxpayers Services», με εταίρο την ισπανική φορολογική υπηρεσία Agencia Tributaria).

### **1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά**

#### **-Συγχώνευση της τράπεζας Ohridska με την τράπεζα Sparkasse της Βόρειας Μακεδονίας**

Στις 5.10.2020 οι μέτοχοι των τραπεζών Ohridska Bank και Sparkasse Bank Skopje της Βόρειας Μακεδονίας, του αυστριακού ομίλου Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, αποφάσισαν να ξεκινήσουν διαδικασία συγχώνευσης ενώπιον της Κεντρικής Τράπεζας. Η Ohridska Bank αναφέρει ότι τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της θα μεταφερθούν στη Sparkasse Bank, χωρίς να πραγματοποιήσει διαδικασία εκκαθάρισης. Οι μέτοχοι της Ohridska Bank θα αποκτήσουν μετοχές στη Sparkasse Bank, η οποία για τους σκοπούς της ανταλλαγής, θα αυξήσει το κεφάλαιο εκδίδοντας μετοχές μέσω ιδιωτικής προσφοράς. Τα εποπτικά συμβούλια και των δύο τραπεζών θα υπογράψουν συμφωνία συγχώνευσης που θα ισχύσει μόλις την εγκρίνουν οι συνελεύσεις των μετόχων και κατόπιν έγκρισης από τη Διοικητή της εδώ Κεντρικής Τράπεζας. Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Georg Bucher, μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, στόχος είναι η δημιουργία μιας σταθερής και καλά κεφαλαιοποιημένης τράπεζας με μερίδιο αγοράς άνω του 12%. Στόχος είναι η τράπεζα να αποτελέσει ισχυρό εταίρο τόσο για τις διεθνείς εταιρείες όσο και για τις εταιρείες της ΕΕ και τους επενδυτές που δραστηριοποιούνται στη Βόρεια Μακεδονία. Με τη συγχώνευση, η Τράπεζα εκτιμάται ότι θα έχει συνολικά περιουσιακά στοιχεία περίπου 1 δισ. ευρώ, καθιστώντας την τον τέταρτο μεγαλύτερο τραπεζικό όμιλο της χώρας στη Βόρεια Μακεδονία.

### **1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής**

#### **-Η Wizz Air αναστέλλει 50 δρομολόγια πτήσεων**

Η Wizz Air βρίσκεται στη διαδικασία αναστολής έως και πενήντα διαδρομών στην περιοχή των Βαλκανίων. Ο μεγαλύτερος αριθμός ακυρώσεων εντοπίζεται στα Σκόπια, ενώ ακολουθούν οι πόλεις Τούζλα, Αχρίδα, Ποντγκόριτσα, Βελιγράδι, Νις, Πρίστινα, Λιουμπλιάνα, Σπλιτ και Σεράγεβο. Κατά τη διάρκεια του Νοεμβρίου τ.ε., ο αερομεταφορέας δεν θα εξυπηρετεί πλέον την Ποντγκόριτσα, ενώ θα ανασταλούν και τα έξι δρομολόγια του από την πρωτεύουσα του Μαυροβουνίου, αν και κάποια έχουν προγραμματιστεί να συνεχιστούν τον Δεκέμβριο 2020. Ο αερομεταφορέας καθυστέρησε και πάλι την έναρξη των νέων πτήσεων από το Μιλάνο στην Πρίστινα, οι οποίες προγραμματίζονται πλέον να ξεκινήσουν στις 19 Δεκεμβρίου τ.ε. Η αεροπορική εταιρεία έχει επίσης αναστείλει τις υπηρεσίες της μεταξύ Ντόρτμουντ και Σπλιτ, που ξεκίνησε αυτό το καλοκαίρι και είχε προβλεφθεί να λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου. Αρκετές διαδρομές που εξακολουθούν να λειτουργούν, όπως Memmingen - Podgorica, Βιέννη - Αχρίδα και Στοκχόλμη Skavsta - Σκόπια, θα ανασταλούν για τη χειμερινή περίοδο. Ο αερομεταφορέας σχεδιάζει να αποκαταστήσει ορισμένα από τα δρομολόγια του τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο 2020, αν και αυτό είναι πιθανό να αλλάξει. Η πλειονότητα των πτήσεων δεν πρόκειται να ξαναρχίσει μέχρι τη θερινή περίοδο του 2021, στα τέλη Μαρτίου. Περαιτέρω, ο αερομεταφορέας βρίσκεται στη διαδικασία επανάληψης κάποιων δρομολογίων που ακυρώθηκαν προσωρινά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, συμπεριλαμβανομένων των Σκοπίων - Τουρκού και Βελιγραδίου - Λάρνακας, ενώ τα Σκόπια - Νυρεμβέργη, Σκόπια - Κοπεγχάγη και Βελιγράδι - Μπάντεν ξεκίνησαν ξανά στα τέλη του Οκτωβρίου. Παρά τη συρρίκνωση των δραστηριοτήτων της στην περιοχή των Βαλκανίων, η αεροπορική εταιρεία αναπτύσσεται σε άλλα μέρη της Δυτικής Ευρώπης, ανακοινώνοντας πρόσφατα την έναρξη πτήσεων εσωτερικού στη Νορβηγία. Σημειώνεται ότι, η Wizz Air υπέστη μείωση σχεδόν 60% στον αριθμό των επιβατών τον Σεπτέμβριο τ.ε.. Σύμφωνα με την αεροπορική εταιρεία, η χωρητικότητά της παρέμεινε 40% χαμηλότερη από τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι. Τον Οκτώβριο τ.ε., η αεροπορική εταιρεία πετάει με το 50% μόνον της χωρητικότητάς της, ενώ δεν προβλέπεται αύξηση, με μεγαλύτερη παραγωγική ικανότητα κατά τη διάρκεια του χειμώνα, εάν παραμείνουν οι σημερινοί περιορισμοί της πανδημίας. Ωστόσο, οι υφιστάμενες δραστηριότητες της εταιρείας είναι σημαντικά μεγαλύτερες από εκείνες των περισσότερων άλλων ευρωπαϊκών αεροπορικών εταιρειών.



## **-ΗΠΑ, Βόρεια Μακεδονία και Κόσσοβο υπέγραψαν συμφωνία για την ασφάλεια ασύρματων δικτύων υψηλής ταχύτητας**

Βόρεια Μακεδονία και Κόσσοβο υπέγραψαν στις 23.10.2020 συμφωνία με τις ΗΠΑ για την ασφάλεια ασύρματων δικτύων υψηλής ταχύτητας, "5G Clean Network Security". Αξιωματούχοι της Κυβέρνησης των ΗΠΑ έχουν ηγηθεί εκστρατείας σε όλη την Ευρώπη και αλλού κατά της συμπερίληψης του τεχνολογικού γίγαντα Huawei και άλλων κινεζικών εταιρειών σε δίκτυα 5G. Η Κυβέρνηση Τραμπ κατηγορεί τις εταιρείες ότι μοιράζονται ευαίσθητα δεδομένα και προσωπικές πληροφορίες με τον μηχανισμό ασφαλείας της Κίνας. Η Κίνα υποστηρίζει ότι η πρωτοβουλία των ΗΠΑ καθοδηγείται από εμπορικές ανησυχίες.

## **1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων**

### **-AFV, AFSARD: Προώθηση νέων κανόνων για τις πωλήσεις τροφίμων**

Ο Οργανισμός Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (AFV) και ο Οργανισμός Οικονομικής Στήριξης της Γεωργίας και της Αγροτικής Ανάπτυξης (AFSARD) παρουσίασε στο Gostivar τα νέα εγχειρίδια κανόνων για την προώθηση και τις πωλήσεις γεωργικών προϊόντων. «Οι νέοι κανόνες θα επιτρέψουν τη δυνατότητα να συμπεριληφθούν στο σύστημα ασφαλείας των τροφίμων οι μικρότεροι παραγωγοί τροφίμων φυτικής ή ζωικής προέλευσης, ώστε τα προϊόντα τους να μπορούν να προωθούνται στο λιανικό εμπόριο. Αυτό θα στηρίξει την ανάπτυξη οικογενειακών επιχειρήσεων για την παραγωγή τροφίμων και τη διατήρηση παραδοσιακών προϊόντων για συγκεκριμένες περιοχές», δήλωσε ο κ. Borce Petkovski από την AFV.

*Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον ανωτέρω κανονισμό, βλ. Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης υπ' αρ. 152 - 9.6.2020 (διαθέσιμο στην τοπική γλώσσα): Πρόκειται για τον Κανονισμό που αφορά σε ειδικά μέτρα υγιεινής για μικρές επιχειρήσεις, απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται κατά την άμεση διάθεση τροφίμων από τον παραγωγό στον τελικό καταναλωτή, ασφάλεια και εξοπλισμό εγκαταστάσεων παραγωγής και τρόπο παραγωγής παραδοσιακών τροφίμων:*

<http://www.slvesnik.com.mk/Issues/203252f0141c4b6ba1cc3429701346f8.pdf>

## **1.6 Βιομηχανικός Τομέας**

### **-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Αύγουστος 2020**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, ήταν 94,9. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, μειώθηκε κατά 0,8%, στον τομέα «Μεταποίησης» μειώθηκε κατά 5,6%, ενώ στον τομέα «Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 1,5%. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στους κύριους βιομηχανικούς τομείς τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, ήταν χαμηλότερος στην «Ενέργεια» κατά 1,3%, στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, πλην της ενέργειας» κατά 6,2%, στα «Κεφαλαιουχικά Αγαθά» κατά 6,1%, στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 6,7% και στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,6%. Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2019, ήταν 95,3.

### **-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Αύγουστος 2020**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Αύγουστο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,8% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 0,8% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον τομέα «Ενέργεια» κατά 5,3%, στα «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 0,1% και στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 0,3%. Τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους τομείς «Ενέργεια» κατά 5,8%, «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,3% και «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 0,6%.

## **-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Αύγουστος 2020**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, ήταν 90,9. Η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα "Ορυχείων και Λατομείων" τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, μειώθηκε κατά 8,9%, στον τομέα "Μεταποίησης" μειώθηκε κατά 8,1%, ενώ στον τομέα "Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού" μειώθηκε κατά 12,3%. Η μείωση στον τομέα Μεταποίησης οφείλεται κυρίως στη μειωμένη παραγωγή στους τομείς: τροφίμων, ποτών, υφασμάτων, ενδυμάτων, προϊόντων από καουτσούκ και πλαστικών υλικών, άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, βασικών μετάλλων, μεταλλικών προϊόντων (εκτός από μηχανήματα και εξοπλισμό), ηλεκτρικού εξοπλισμού, μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. και μηχανοκίνητων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων. Η βιομηχανική παραγωγή από τους Κυρίους Βιομηχανικούς Ομίλους τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, ήταν χαμηλότερη στην "Ενέργεια" κατά 18,0%, στα "Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια" κατά 1,2%, στα "Κεφαλαιουχικά αγαθά" κατά 12,4 %, στα "Διαρκή καταναλωτικά αγαθά" κατά 45,1% και στα "Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά" κατά 4,1%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Αύγουστο 2019, ήταν 86,8.

## **1.7 Τομέας Τουρισμού**

### **-Ανακατασκευή του Σταθμού Απογείωσης Αλεξιπτωτιστών στο Κρούσεβο**

Ο Υπουργός Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Goran Milevski επισκέφθηκε το Κρούσεβο, όπου οι τοπικές αρχές ολοκλήρωσαν την ανοικοδόμηση του σταθμού απογείωσης για τα αλεξίπτωτα (paragliding take-off station). Σύμφωνα με τον κ. Milevski, αθλήματα όπως το αλεξίπτωτο πλαγιάς καθιστούν το Κρούσεβο έναν πολύ ελκυστικό προορισμό για τους τουρίστες. "Το έργο αυτό κοστίζει 4 εκατ. δηνάρια, και βελτιώνει σημαντικά την τουριστική προσφορά του Κρούσεβο. Θα ήταν πολύ καλό στο μέλλον εάν όλοι οι Δήμοι πρότειναν έργα που θα βελτιώσουν την οικονομική τους ανάπτυξη, ιδίως μέσω του τουρισμού. Τα τελευταία τρία χρόνια διενεργούσαμε αναλύσεις και καθορίσαμε σημεία που απαιτούν περισσότερη δουλειά, και καταφέραμε να καταστήσουμε το Κρούσεβο ελκυστικό για τους εγχώριους και ξένους τουρίστες, ειδικά όσους ενδιαφέρονται για ακραία αθλήματα, όπως το αλεξίπτωτο πλαγιάς", δήλωσε ο κ. Milevski.

### **-Αφίξεις ξένων τουριστών στη Βόρεια Μακεδονία, Αύγουστος 2020**

Οι αφίξεις ξένων τουριστών στη Βόρεια Μακεδονία μειώθηκαν κατά 93% τον Αύγουστο τ.έ. σε 7.195, σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των ξένων τουριστών στη Βόρεια Μακεδονία μειώθηκε σε 21.534 τον Αύγουστο, μείωση κατά 91% σε ετήσια βάση. Από το συνολικό αριθμό των ξένων τουριστών που επισκέφθηκαν τη Βόρεια Μακεδονία τον Αύγουστο 2020, το 10,8% προήλθε από την Πολωνία, το 10,1% από την Ελλάδα και το 8,4% από την Αλβανία. Οι εγχώριοι τουρίστες αριθμούσαν 126.509 τον Αύγουστο 2020, αύξηση 8,9%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ήταν 663.185, αύξηση 1,1% σε ετήσια βάση.

### **-Κλείνουν τον Δεκέμβριο τα ξενοδοχεία στις πόλεις Αχρίδα και Στρούγκα**

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Ιδιοκτητών Ξενοδοχείων κ. Krste Blazevski ενημέρωσε ότι μεγάλο μέρος των ξενοδοχείων στην περιοχή Αχρίδα-Στρούγκα θα κλείσει μεταξύ Δεκεμβρίου 2020 και Μαρτίου 2021, λόγω των αρνητικών συνεπειών που αντιμετωπίζουν από την κρίση COVID-19. "Η πλειονότητα των ξενοδοχείων στην περιοχή αυτή εργάζονται μόνο με το 10% των δυνατοτήτων τους, και για την κάλυψη των μηνιαίων δαπανών πρέπει να εργαστούμε με τουλάχιστον το 30% των δυνατοτήτων. Έτσι όπως είναι τώρα, η κατάσταση είναι πολύ κακή, διότι δεν μπορούμε να διατηρήσουμε τις επιχειρήσεις μας. Οι εγχώριοι τουρίστες δεν θέλουν να ταξιδέψουν λόγω της πανδημίας, ενώ οι ξένοι τουρίστες δεν μπορούν να έρθουν λόγω των κλειστών συνόρων. Σύμφωνα με ανεπίσημες πληροφορίες, περίπου το 30% των εργαζομένων σε αυτόν τον τομέα σε αυτή την περιοχή έχουν ήδη χάσει τις θέσεις εργασίας τους", δήλωσε ο κ. Blazevski.

## 1.8 Τομέας Εμπορίου

### -Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Αύγουστος 2020

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στις ακόλουθες ομάδες: Λιανική πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 7,2%, σε ονομαστικούς όρους και 9,6% σε πραγματικούς όρους), Λιανική πώληση μη διατροφικών προϊόντων - εκτός καυσίμων (κατά 14,8% σε ονομαστικούς όρους και 14,8% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο, εκτός από καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 11,1% σε ονομαστικούς όρους και 12,2% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 37,9% σε ονομαστικούς όρους και 29,7% σε πραγματικούς όρους).

### -Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, Σεπτέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2020, αυξήθηκε κατά 0,1%. Σε σύγκριση με τις ομάδες υπηρεσιών, σημειώθηκε αύξηση του δείκτη των τροφίμων κατά 0,1%. Ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 0,5%. Ο συνολικός δείκτης τιμών τροφοδοσίας για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 0,4%, ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019 αυξήθηκε κατά 0,4%.

### -Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Αύγουστος 2020

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020 ανήλθε σε 213.958.811 χιλιάδες δηνάρια, μείωση 17,6% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι (3.469.893 χιλιάδες ευρώ, ήτοι μείωση 17,8%). Η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 287.721.653 χιλιάδες δηνάρια, ή 14,9% χαμηλότερη από την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους (4.666.167 χιλιάδες ευρώ, ήτοι μείωση 15,1%). Το εμπορικό έλλειμμα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020 ήταν 73.762.842 χιλιάδες δηνάρια (1.196.274 χιλιάδες ευρώ). Η κάλυψη εισαγωγών από τις εξαγωγές την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020 ήταν 74,4%. Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά 10 ή περισσότερων ατόμων, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού, με κινητήρα εσωτερικής καύσης συμπίεσης (ντίζελ ή ημι-ντίζελ). Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλατίνια και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνια και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα) και προϊόντα επίπεδης έλασης από σίδηρο ή μη κραματοποιημένο χάλυβα, όχι επενδυμένα, επιμεταλλωμένα ή επικαλυμμένα. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Σερβία, η Ελλάδα και η Κίνα.

### -Δείκτης τιμών καταναλωτή και δείκτης λιανικής τιμής, Σεπτέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα ήταν 99,8, ενώ ο Δείκτης τιμών Λιανικής ήταν 98,9. Μείωση του δείκτη τιμών καταναλωτή τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε σε φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 4,5%, ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σοκολάτα και προϊόντα ζαχαροπλαστικής κατά 0,7%. Τον Σεπτέμβριο 2020, σημειώθηκε επίσης μείωση των δεικτών υγρών καυσίμων για νοικοκυριά κατά 3,5%, μέσων εγγραφής κατά 3,0%, εξοπλισμού επεξεργασίας πληροφοριών κατά 1,2%, καυσίμων και λιπαντικών για εξοπλισμό προσωπικής μεταφοράς κατά 1,1%, μικρών ηλεκτρικών οικιακών συσκευών κατά 0,6 %, επίπλων και ειδών επίπλωσης, μεγάλων οικιακών συσκευών, κήπων, φυτών και λουλουδιών κατά 0,5%, χαλιών και άλλων ειδών επίστρωσης δαπέδων κατά 0,3%, χαρτικών και υλικών σχεδίασης κατά 0,2%. Αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε σε φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη λαχανικά εκτός από πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 4,7%, κρέας κατά 1,1%, κρασί κατά 1,0%, προϊόντα διατροφής π.δ.κ.α. κατά 0,7 %.



έλαια και λίπη 0,6%, ψωμί και δημητριακά 0,4%, μεταλλικά νερά, αναψυκτικά, χυμούς φρούτων και λαχανικών κατά 0,2%. Τον Σεπτέμβριο, σημειώθηκε επίσης αύξηση των δεικτών σε βιβλία κατά 1,6%, υλικά συντήρησης και επισκευής της κατοικίας κατά 1,1%, ενδύματα κατά 1,0%, υποδήματα κατά 0,9%, κοσμήματα, ρολόγια και ρολόγια χειρός κατά 0,6%, κομμωτήρια και σαλόνια προσωπικής περιποίησης, άλλα προσωπικά αντικείμενα κατά 0,5%, ανταλλακτικά και αξεσουάρ για εξοπλισμό προσωπικής μεταφοράς, φωτογραφικό και κινηματογραφικό εξοπλισμό και οπτικά όργανα κατά 0,4%, αυτοκίνητα 0,3%, άλλα ιατρικά προϊόντα κατά 0,2%. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019, αυξήθηκε κατά 1,9%, ενώ ο δείκτης τιμών λιανικής αυξήθηκε κατά 1.0%.

## 1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

### -Περιβαλλοντικοί φόροι, 2018 - προκαταρκτικά στοιχεία

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, στη Βόρεια Μακεδονία, τα οποία δημοσιεύθηκαν πρόσφατα, το 2018 καταβλήθηκαν συνολικά 12.760,6 εκατ. δηνάρια για περιβαλλοντικούς φόρους, ήτοι αύξηση 12,6% σε σύγκριση με το 2017. Η υψηλότερη αύξηση καταγράφηκε για ενεργειακούς φόρους, στους τομείς των Ορυχείων και λατομείων και των Κατασκευών. Το 2018, το μεγαλύτερο μέρος των περιβαλλοντικών φόρων αφορούσε σε φόρους κατανάλωσης με 66,5%, ακολουθούμενους από τους φόρους μεταφοράς 32,6% και τους φόρους ρύπανσης με 0,9%.

## 1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

### -Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (5.8.2020)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τεύχους Νο.13/2020 που δημοσιεύθηκε την 23<sup>η</sup> Οκτωβρίου τ.ε. είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA: <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/72474>.

### -CCC: Επείγουσες δημόσιες συμβάσεις, εξ' αιτίας της κρίσης από την πανδημία covid-19, ύψους 6,7 εκατ. ευρώ

Σύμφωνα με έρευνα του "Center for Civil Communications" (CCC) της Βόρειας Μακεδονίας, από την έναρξη της πανδημίας COVID-19, οι κρατικοί φορείς έχουν συνάψει δημόσιες συμβάσεις για προμήθειες, συνολικής αξίας 6,7 εκατ. ευρώ. Οι εν λόγω συμβάσεις αφορούσαν στην κάλυψη επείγουσών αναγκών στη χώρα, εξ' αιτίας της κρίσης από την πανδημία covid-19. Εν προκειμένω, το CCC καταγράφει ότι σημειώθηκαν παραβιάσεις του νόμου στο 68% των προμηθειών, όπως: τα αντίστοιχα θεσμικά όργανα δεν δημοσίευσαν τις συμβάσεις εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των 10 ημερών - για κάθε τρίτη προμήθεια, τα θεσμικά όργανα διαπραγματεύθηκαν με μία μόνο εταιρεία - παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές στις τιμές για μάσκες προσώπου, γάντια και προστατευτικές στολές - ορισμένες από τις συμβάσεις δεν περιείχαν ακριβείς περιγραφές σχετικά με το είδος των προμηθειών. Περαιτέρω, από τον Μάρτιο έως τον Αύγουστο του 2020, το Υπουργείο Εσωτερικών πραγματοποίησε δημόσιες συμβάσεις για επείγουσες ανάγκες αξίας περίπου 2,2 εκατ. ευρώ, περισσότερες από οποιονδήποτε άλλο κρατικό φορέα. 186 εταιρείες κέρδισαν τους διαγωνισμούς, αλλά το 43% των προσφορών κερδήθηκαν μόνο από 5 εταιρείες. Οι περισσότερες συμβάσεις και προσφορές κερδήθηκαν από την εταιρεία Gifti Tex, η οποία παρείχε μάσκες προσώπου και άλλον εξοπλισμό για το Υπουργείο Εσωτερικών. Τα ιδρύματα πλήρωσαν 448 δηνάρια ανά κομμάτι για μάσκες τύπου FFP2 και μεταξύ 66 και 313 δηνάρια ανά κομμάτι για μάσκες τύπου N95, οι τιμές για τα γάντια κυμάνθηκαν μεταξύ 1,8 και 9,32 δηνάρια ανά κομμάτι, ενώ οι τιμές των στολών κυμάνθηκαν μεταξύ 177 και 1.156 δηνάρια.

### -Συμφωνία GiG με LEGRAND CASINO

Ο Όμιλος Καινοτομίας Τυχερών Παιχνιδιών (GiG) υπέγραψε συμφωνία με την εταιρεία KAK DOO στα Σκόπια που δραστηριοποιείται στον χώρο της φιλοξενίας και του τουρισμού. Η KAK είναι ένας από τους κορυφαίους ομίλους αναψυχής της Βόρειας Μακεδονίας με δύο premium καζίνο (το LeGrand Casino Skopje και το LeGrand Casino Bitola), τέσσερα ξενοδοχεία (Hotel Epinal in Bitola και hotels Sport, Bistra και Lodge στο Mavrono) και το Χιονοδρομικό Κέντρο Μανρονο. Η GiG υπέγραψε την τελική συμφωνία με την KAK για την παροχή της

πλατφόρμας της GiG, τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη υπηρεσιών front-end και διαχείρισης μέσων, με σκοπό την έναρξη της ψηφιακής λειτουργίας της στη ρυθμιζόμενη αγορά της Βόρειας Μακεδονίας. Η συμφωνία προβλέπει συνδυασμό σταθερού τέλους και μεριδίου των εσόδων και το πρόγραμμα αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία μέχρι το α' τρίμηνο 2021. Έχοντας παραδοσιακά μια κλειστή αγορά για τους διαδικτυακούς φορείς, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας επιτρέπει τώρα στους εγχώριους φορείς να υποβάλουν αίτηση για άδειες διαδικτυακής λειτουργίας. Μέσω των καζίνο LeGrand, η KAK θα είναι επομένως μία από τις λίγες εταιρείες στη Βόρεια Μακεδονία που θα προσφέρουν τυχερά παιχνίδια σε on-line παίκτες.

#### **-Η εταιρεία Beton AD Skorje πωλεί το ξενοδοχείο στη Δοϊράνη**

Η κατασκευαστική εταιρεία της Βόρειας Μακεδονίας Beton AD Skorje δήλωσε στις 5.10.2020 ότι οι μέτοχοί της ενέκριναν πρόταση για πώληση του ξενοδοχείου Beton στην πόλη Δοϊράνη, στο νοτιοδυτικό τμήμα της χώρας. Η εταιρεία, που ιδρύθηκε το 1947, σχεδιάζει και κατασκευάζει σπίτια, δρόμους, γέφυρες, σήραγγες, υδροηλεκτρικά συστήματα και εργοστάσια.

#### **-Έντεκα γυναίκες επιχειρηματίες θα λάβουν 15.000 ευρώ σε κρατική ενίσχυση**

Έντεκα γυναίκες επιχειρηματίες θα λάβουν οικονομική βοήθεια από το Υπουργείο Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας για την εφαρμογή των επιχειρηματικών τους σχεδίων. Για το σκοπό αυτό, έχουν διατεθεί συνολικά 15.000 ευρώ από τον προϋπολογισμό, και κάθε μία από αυτές τις 11 εταιρείες θα λάβει 1.000-2.000 ευρώ, ανάλογα με το έργο. Η οικονομική στήριξη χορηγείται στο πλαίσιο του μέτρου "Επιδότησεις για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών", για το οποίο συνολικά 23 εταιρείες υπέβαλαν αίτηση φέτος. Μεμονωμένα, κάθε μία από αυτές τις 11 εταιρείες θα επικουρείται με 1.000-2.000 ευρώ, ανάλογα με την αίτηση. 50% των αποδεδειγμένων δαπανών των εταιρειών επιδοτούνται, αλλά με όχι περισσότερο από 120.000 δηνάρια ανά αιτούντα. Ο Υπουργός Οικονομίας κ. Κρέσνικ Μπεκτέσι κάλεσε όλες τις γυναίκες επιχειρηματίες να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει το μέτρο αυτό, ανακοινώνοντας ότι από το επόμενο έτος θα δημιουργηθούν νέα μέτρα για τη στήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

#### **-Έρευνα του Finance Think: η υγειονομική κρίση επηρεάζει κυρίως τους πολίτες χαμηλού εισοδήματος**

Η κρίση που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19 έχει επηρεάσει έντονα ομάδες πολιτών χαμηλού εισοδήματος, που έχουν χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας ή αποτελούν μέρος της άτυπης οικονομίας, και που είναι δικαιούχοι κοινωνικής πρόνοιας ή λαμβάνουν εμβάσματα από το εξωτερικό, σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από το εγχώριο Ινστιτούτο Οικονομικής Έρευνας και Πολιτικής, "Finance Think". Ως αποτέλεσμα της πανδημίας, το σχετικό ποσοστό φτώχειας στη χώρα θα αυξηθεί κατά 1,2%, το οποίο σημαίνει ότι επιπλέον 25.000 άνθρωποι θα πληγούν από τη φτώχεια κατά τη διάρκεια της κρίσης Covid-19. "Τα ευρήματα για την απόλυτη φτώχεια είναι ακόμη πιο ανησυχητικά, δείχνοντας ότι επιπλέον 100.000 άνθρωποι που επλήγησαν από την κρίση θα ζήσουν με λιγότερα από 126 δηνάρια (2 ευρώ/2,5 δολ.) την ημέρα", σύμφωνα με τη δεξαμενή σκέψης σε σχετικό δελτίο τύπου. Ένα από τα κυβερνητικά μέτρα που αποσκοπούν στη διατήρηση του βιοτικού επιπέδου των ομάδων κινδύνου περιελάμβανε τη χορήγηση οικονομικής βοήθειας στις ασθενέστερες οικονομικά ομάδες. Σύμφωνα με την έρευνα, τα μέτρα παρείχαν τη δυνατότητα «διάσωσης» 24.000 ανθρώπων από καταστάσεις ακραίας φτώχειας (όταν ο πολίτης λαμβάνει λιγότερο από 44 δηνάρια, ήτοι λιγότερο από ένα δολ. την ημέρα). Μόνο το 65% του μέτρου έχει χρησιμοποιηθεί μέχρι τον Ιούλιο τ.ε., πράγμα που σημαίνει ότι 9.000 περισσότεροι άνθρωποι θα μπορούσαν να σωθούν από την ακραία φτώχεια. Το "think tank" με έδρα τα Σκόπια καλεί την Κυβέρνηση να ενημερώσει καλύτερα τους πολίτες σχετικά με τα μέτρα και προτείνει τα μέτρα εγγυημένης ελάχιστης ευημερίας να παραμείνουν σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια του 2021.

## **2. Οικονομικές ειδήσεις**

#### **-EBRD: Αναμένεται μείωση του ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας κατά 5,5% το 2020**

Σύμφωνα με τις νέες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), η οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας θα σημειώσει μείωση 5% το 2020, αλλά θα ανακάμψει κατά 3% το 2021. «Η οικονομία υφίσταται σοβαρές επιπτώσεις από την πανδημία COVID-19, όπως καταδεικνύει και η αύξηση του ΑΕΠ μόλις 0,2% το α' τρίμηνο 2020, και η μείωση 12,7% το β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους. Αναθεωρούμε τις προβλέψεις μας από τον Μάιο 2020, όταν εκτιμούσαμε μείωση του ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας το 2020

κατά 3,5% και αύξηση 5,5% το 2021. Η πανδημία θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του ΑΕΠ όλων των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων κατά περίπου 5%, και η μέση ανάπτυξη για το 2021 προβλέπεται στο 3,5%", δήλωσε ο επικεφαλής του Γραφείου της ΕΤΑΑ για τη Βόρεια Μακεδονία κ. Andi Aranitasi.

#### **-Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας το 2018 - τελικά στοιχεία**

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, που προέκυψαν από τις ετήσιες εκθέσεις επιχειρηματικών οντοτήτων και άλλων πηγών, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Βόρειας Μακεδονίας το 2018 ήταν 660.878 εκατ. δηνάρια και σε σύγκριση με το 2017 αυξήθηκε κατά 6,9 % σε ονομαστικούς όρους. Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2018 , σε σύγκριση με το 2017 ήταν 2,9 %. Οι τομείς με το μεγαλύτερο μερίδιο της προστιθέμενης αξίας στη δομή του ΑΕΠ το 2018 ήταν οι εξής: Χονδρικό και λιανικό εμπόριο , Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, Μεταφορά και αποθήκευση, Δραστηριότητες στέγασης και υπηρεσιών εστίασης (19,9%). Η τελική κατανάλωση το 2018, σε σύγκριση με το 2017, αυξήθηκε κατά 5,0% σε ονομαστικούς όρους, ενώ το μερίδιό της στη δομή του ΑΕΠ ήταν 80,1%. Το 2018, το μερίδιο των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών στο ΑΕΠ ήταν 60,4%. Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία, η συνολική αξία του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου (ΑΕΠΚ) για το 2018 ήταν 132.387 εκατ. δηνάρια. Στην τεχνική δομή των ΑΕΠΚ, η κατασκευή συμμετείχε με 57,4%, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός με 33,5%, και το υπόλοιπο των ΑΕΠΚ με 9,1%.

#### **-Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Δημ. της Βόρειας Μακεδονίας, το 2019 – προκαταρκτικά στοιχεία**

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, που προέκυψαν από τις ετήσιες εκθέσεις επιχειρηματικών οντοτήτων και άλλων πηγών, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Βόρειας Μακεδονίας το 2019 ανερχόταν σε 689.425 εκατ. δηνάρια και σε σύγκριση με το 2018 αυξήθηκε κατά 4,3% σε ονομαστικούς όρους. Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2019, σε σύγκριση με το 2018, ήταν 3,2%. Οι ακόλουθοι τομείς είχαν το μεγαλύτερο μερίδιο προστιθέμενης αξίας στη δομή του ΑΕΠ το 2019: Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, Μεταφορά και αποθήκευση, Δραστηριότητες στέγασης και υπηρεσιών εστίασης (20,3%). Η τελική κατανάλωση το 2019, σε σύγκριση με το 2018, αυξήθηκε κατά 3,7% σε ονομαστικούς όρους, ενώ το μερίδιό της στη δομή του ΑΕΠ ήταν 79,7%. Το 2019, το μερίδιο των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών στο ΑΕΠ ήταν 62,3%. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία, η συνολική αξία του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου (ΑΕΠΚ) για το 2019 ήταν 146.078 εκατ. δηνάρια. Στην τεχνική δομή των ΑΕΠΚ, η κατασκευή συμμετείχε με 57,5%, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός με 32,8%, ενώ το υπόλοιπο των ΑΕΠΚ με 9,7%.

#### **-Νέες προβλέψεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για την οικονομία της Δημ. της Βόρειας Μακεδονίας**

Σύμφωνα με την τελευταία τακτική Έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας για τις οικονομικές προοπτικές της χώρας, προβλέπεται μείωση του ΑΕΠ κατά 4,1%. Η πανδημία COVID-19 πλήττει σοβαρά τη Βόρεια Μακεδονία, η οποία φαίνεται να αντιμετωπίζει τη βαθύτερη ύφεση από το 2001. Η διατάραξη στις αλυσίδες εφοδιασμού και η παρατεταμένη επιδημιολογική κατάσταση επηρεάζουν δυσμενώς την οικονομική προοπτική της χώρας. Τα προγράμματα κυβερνητικής στήριξης βοήθησαν μεν στην άμβλυνση ορισμένων επιπτώσεων στους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις, αλλά ο δημοσιονομικός χώρος μειώθηκε, καθώς το χρέος υπερέβη το 60% του ΑΕΠ. Οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές για τη Βόρεια Μακεδονία είναι θετικές, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν αυξημένοι, καθοδικοί κίνδυνοι: η φάση περιορισμού δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί και μια παρατεταμένη πανδημία, σε συνδυασμό με τα συνεχιζόμενα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, μπορεί να καθυστερήσει περαιτέρω την επιστροφή στην ανάκαμψη. Όπως παρατηρεί η Παγκόσμια Τράπεζα στην έκθεσή της, παρόλο που τα οικονομικά και κοινωνικά μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης θα αποτελέσουν την κύρια προτεραιότητα, θα είναι επίσης σημαντικό να συνεχιστούν οι απαραίτητες μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις, μεταρρυθμίσεις στον ανταγωνισμό, το περιβάλλον και οι μεταρρυθμίσεις διακυβέρνησης (δημοσιονομική, ανταγωνιστικότητα, περιβάλλον διαβίωσης και χρηστή δημόσια διαχείριση) για τη διασφάλιση βιώσιμης ανάκαμψης και ένταξης στην ΕΕ. Περαιτέρω, η έκθεση αναφέρει ότι το εμπόριο, ο τουρισμός και οι μεταφορές, που τροφοδότησαν την ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, έχουν μειωθεί κατά 12,3 % – ο δε τουρισμός σταμάτησε εντελώς. Σημειώθηκε επίσης μείωση των οικοδομικών δραστηριοτήτων, παρά τις επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα που είχαν θετική επίδραση στην ανάπτυξη. Οι ιδιωτικές δαπάνες μειώθηκαν κατά 5,6% και οι ακαθάριστες επενδύσεις κατά 11,3%. Η έκθεση αναγνωρίζει ότι η ανάκαμψη θα είναι αργή και ότι η βιομηχανική παραγωγή θα είναι χαμηλότερη κατά 9%. Αν και η κυβερνητική στήριξη στη Βόρεια

Μακεδονία έχει αμβλύνει τον αντίκτυπο της κρίσης στην αγορά εργασίας, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε στο 16,7%. Μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να τριπλασιαστεί στο 6,3% του ΑΕΠ, ενώ μέχρι τον Αύγουστο ήταν ήδη 5,2%.

## **2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις**

### **-Βοήθεια NATO στη Βόρεια Μακεδονία για την αντιμετώπιση της πανδημίας, ύψους 1,4 εκατ. ευρώ**

Ο Γενικός Γραμματέας του NATO κ. Jens Stoltenberg, σε συνέντευξη Τύπου με τον Πρωθυπουργό κ. Zoran Zaev στα κεντρικά γραφεία του NATO, δήλωσε ότι ο αριθμός των κρουσμάτων με τον κορωνοϊό αυξάνεται σε όλη την Ευρώπη, καθώς και στη Βόρεια Μακεδονία, και ως εκ τούτου το NATO εξακολουθεί να στηρίζει τη χώρα με ένα νέο πακέτο συνεργασίας σε ιατρικό και άλλο εξοπλισμό αξίας 1,4 εκατ. ευρώ.

### **-Συμφωνία της Βόρειας Μακεδονίας με την ιαπωνική Κυβέρνηση για επιχορήγηση 813.000 ευρώ για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη**

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης αρμόδιος για τις ευρωπαϊκές υποθέσεις της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Νικόλα Ντιμιτρόφ, υπέγραψε συμφωνία με την Πρέσβη της Ιαπωνίας στη Βόρεια Μακεδονία, κα. Keiko Haneda, για την παροχή οικονομικής βοήθειας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. "Σε μια εποχή που ο κόσμος αντιμετωπίζει μια από τις μεγαλύτερες κρίσεις στον τομέα της υγείας, η οποία έχει σοβαρές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες, αυτή η επείγουσα βοήθεια από την Κυβέρνηση της Ιαπωνίας ύψους 100 εκατ. ιαπωνικών γιεν, ή περίπου 813.000 ευρώ, είναι περισσότερο από ευπρόσδεκτη. Η βοήθεια αυτή θα συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση των ικανοτήτων των ιδρυμάτων υγείας και θα διευκολύνει το έργο των εργαζομένων στον τομέα της υγείας που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του αγώνα κατά της πανδημίας", δήλωσε ο Ντιμιτρόφ. "Ως εθνικός συντονιστής για την εξωτερική βοήθεια", πρόσθεσε, "θα εργαστώ για την περαιτέρω εμπάθυνση των διμερών σχέσεων και της συνεργασίας, και πιστεύω ότι εκτός από την ανάπτυξη, θα είμαστε σε θέση να ενισχύσουμε επίσης την οικονομική, πολιτιστική και πολιτική συνεργασία μας με την Ιαπωνία."

## **3. Ευρωπαϊκή προοπτική**

### **-Διαδικασία του Βερολίνου - Εναρκτήρια Σύνοδος Υπουργών Εσωτερικών υπό την κοινή προεδρία Βουλγαρίας- Βόρειας Μακεδονίας (Σκόπια, 16.10.2020)**

Στις 16.10.2020 πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια, υπό την κοινή προεδρία της Βουλγαρίας και της Βόρειας Μακεδονίας και με θέμα «Εθνική, διασυνοριακή και ασφάλεια των ανθρώπων στον καιρό της πανδημίας: Στρατηγική, συντονισμός και συνέργεια ανάμεσα στην ΕΕ και τα Δυτικά Βαλκάνια» η Σύνοδος των Υπουργών Εσωτερικών των χωρών που συμμετέχουν στη Διαδικασία του Βερολίνου, σηματοδοτώντας την έναρξη των εργασιών αυτής, η οποία θα κορυφωθεί με τη Σύνοδο Κορυφής στη Σόφια στις 9-10 Νοεμβρίου. Ο Υπουργός Εσωτερικών της Βόρειας Μακεδονίας, Oliver Spasovski, μεταξύ άλλων, τόνισε ότι η Βόρεια Μακεδονία παραμένει απολύτως προσηλωμένη στην ευρωπαϊκή ατζέντα και συνεχίζει με αμείωτο ρυθμό και υπεύθυνη δουλειά όλες τις δραστηριότητες που οδηγούν στον εξευρωπαϊσμό της χώρας και στην προσέγγισή της με τα ευρω-ατλαντικά συστήματα. Ο Υπουργός Εσωτερικών της Βουλγαρίας, Hristo Terziyski, τόνισε ότι η ΕΕ και τα Δυτικά Βαλκάνια έχουν κοινή κληρονομιά και μέλλον και αυτά είναι, σύμφωνα με τον ίδιο, τα σημεία δράσης και αμοιβαίας συνεργασίας. Ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη της Ελλάδας, Μιχάλης Χρυσοχοϊδης, ανέφερε ότι, η Διαδικασία του Βερολίνου είναι ένα σημαντικό φόρουμ για την προώθηση της ευρωπαϊκής προοπτικής των Δυτικών Βαλκανίων και σημείωσε, μεταξύ άλλων: «Η Ελλάδα ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της συνδεσιμότητας, της ασφάλειας, καθώς και για τη συμφιλίωση και τις σχέσεις καλής γειτονίας στη ΝΑ Ευρώπη. Η περιφερειακή συνεργασία είναι προϋπόθεση για τη συνολική ανάπτυξη της ΝΑ Ευρώπης, καθώς και για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων, ιδίως εν μέσω πανδημίας». Στη συνάντηση έγινε επίσης αναφορά στο νέο οικονομικό σχέδιο για την περιοχή, το αποκαλούμενο MAPREA 2 ή Πολυετές Σχέδιο Δράσης για τη δημιουργία ενός Περιφερειακού Οικονομικού Χώρου, που αποσκοπεί να προετοιμάσει την περιοχή για την ένταξή της στην ενιαία αγορά της ΕΕ. Αφορά στη δημιουργία των πράσινων διαδρόμων για τη συνεχή διακίνηση αγαθών με παράλληλη διεύρυνση και συγχώνευσή τους με τους ευρωπαϊκούς διαδρόμους. «Αυτή είναι η προτεραιότητά μας ως προς την εμπάθυνση



της περιφερειακής οικονομικής συνεργασίας», δήλωσε ο Υπουργός Εξωτερικών της Βόρειας Μακεδονίας Bujar Osmani.

### **-Επίσημη ανακοίνωση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για συμμετοχή στη δράση «Η ΕΕ για τους Δήμους»**

Στις 22.10.2020 ανακοινώθηκε επίσημα η πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη δράση "ΕΕ για τους Δήμους. Βελτιώνοντας τις υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω καινοτόμων ιδεών", ύψους 5 εκατ. ευρώ, με χρηματοδότηση από την ΕΕ και συγχρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας. Ειδικότερα, η δράση θα υλοποιηθεί μέσω του Υπουργείου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το οποίο έχει εξασφαλίσει 600.000 ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό για τη συγχρηματοδότηση εγκεκριμένων έργων. Ο Υπουργός Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ. Goran Milevski, κάλεσε τους δημάρχους, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και την επιχειρηματική κοινότητα να καταθέσουν από κοινού προτάσεις στους Δήμους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων σε τοπικό επίπεδο, με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών. Τα έργα θα πρέπει να επικεντρωθούν σε καινοτόμες λύσεις για νέες υπηρεσίες ή βελτίωση των υφιστάμενων, καλύτερες υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας, βελτίωση της ικανότητας διαχείρισης κρίσεων, οικονομική ανάκαμψη μετά την κρίση της πανδημίας, νέες θέσεις εργασίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων, καθώς και προτεραιότητες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη διαχείριση των εθνικών πόρων. Η δράση που αποτελεί μέρος του προγράμματος IPA II (Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας για το έτος 2020) αποσκοπεί στη μεταφορά τεχνογνωσίας και βέλτιστων ευρωπαϊκών πρακτικών στις μονάδες τοπικής αυτοδιοίκησης, βάσει των τριών προτεραιοτήτων της ΕΕ: αλληλεγγύη, συνεργασία και «πράσινη» μετάβαση. Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων είναι ανοικτή μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 2020 και η υλοποίηση της δράσης θα πραγματοποιηθεί εντός 3 ετών. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. ακόλουθο διαδικτυακό τόπο: [https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?ADSSChck=1603807873202&do=publi.detPUB&searchtype=QS&orderby=upd&orderbyad=Desc&nbPubliList=15&page=1&aoref=170320&fbclid=IwAR0B0oOwFMXPxqPxS2DPJEC8Et\\_I6ym8XFrgSWE\\_T8f4en4T4huMTqvXNnjw](https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?ADSSChck=1603807873202&do=publi.detPUB&searchtype=QS&orderby=upd&orderbyad=Desc&nbPubliList=15&page=1&aoref=170320&fbclid=IwAR0B0oOwFMXPxqPxS2DPJEC8Et_I6ym8XFrgSWE_T8f4en4T4huMTqvXNnjw).

## **5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος**

### **-Ιατρικός εξοπλισμός στο Κέντρο Υγείας της Αχρίδας μέσω του προγράμματος IPA για τη διασυνοριακή συνεργασία με την Ελλάδα**

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, το Κέντρο Υγείας της Αχρίδας μέσω του προγράμματος IPA για τη διασυνοριακή συνεργασία με την Ελλάδα προμηθεύτηκε ιατρικό εξοπλισμό για τις ανάγκες του, του οποίου η συνολική αξία ανέρχεται στις 185 χιλιάδες ευρώ. Πρόκειται για κεφάλαια που εγκρίθηκαν για το έργο «Ασφαλείς πόλεις για την καρδιά» μέσω του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας INTERREG IPA, βάσει του οποίου το Κέντρο Υγείας της Αχρίδας συνεργάζεται με την 4η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας - Θράκης και τον Δήμο Καλαμαριάς από την Ελλάδα και με το Ινστιτούτο Πρόληψης, Θεραπείας και Αποκατάστασης Καρδιαγγειακών Παθήσεων "St. Stefan" από την Αχρίδα. Από το ποσό του προϋπολογισμού που διατέθηκε για το Κέντρο Υγείας της Αχρίδας αγοράστηκε ένα ασθενοφόρο πλήρως εξοπλισμένο αξίας 64.620 ευρώ, καθώς και ιατρικός εξοπλισμός που αποτελείται, μεταξύ άλλων, από κούκλες για εκπαίδευση, παλμικά οξύμετρα, κινητά συστήματα ιατρικής παρακολούθησης, συσκευές ηλεκτροκαρδιογράφων (ΗΚΓ), φορητές συσκευές ΗΚΓ, φορητούς ιατρικούς αναπνευστήρες, συσκευές οξυγόνου, μαιευτικά εργαλεία, συστήματα θεραπείας εγκευμάτων, απινιδωτές, φορητές αναπνευστικές συσκευές κ.ά. Στο πλαίσιο του έργου επιδιώκεται αλλαγή στη μέχρι τώρα στάση έναντι των καρδιαγγειακών παθήσεων μέσω της πρόληψης και της εκπαίδευσης του κοινού με τη βελτίωση των γενικών γνώσεων μεγάλου τμήματος του πληθυσμού, όσον αφορά στα καρδιακά προβλήματα, και με την απόκτηση γνώσεων πρώτων βοηθειών σε περίπτωση καρδιακής προσβολής από πολίτες ειδικά εκπαιδευμένους.

### **-«Σ/Κ χωρίς ΦΠΑ» (10-12.10.2020): Κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο 526 εκατ. δηναρία**

Τα πρώτα αποτελέσματα της πρωτοβουλίας «Σ/Κ χωρίς ΦΠΑ», που υλοποιήθηκε στις 10-12.10.2020, έδειξαν, ότι ο κύκλος εργασιών των εγχώριων προϊόντων τριπλασιάστηκε. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια του «Σαββατοκύριακου χωρίς ΦΠΑ» οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου πραγματοποίησαν κύκλο εργασιών 526 εκατ. δηναρίων. Από το PRO αναμένουν ότι οι πολίτες θα λάβουν δηλώσεις ΦΠΑ συνολικής αξίας περίπου 17



εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι, η επιστροφή του πλήρους ποσού του φόρου θα γίνει το αργότερο εντός 15 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της φορολογικής απόδειξης. Σύμφωνα με τον σχετικό κανονισμό, για να λάβουν 100% επιστροφή ΦΠΑ από αγορές εγχώριων προϊόντων και ειδικότερα εξοπλισμού πληροφορικής, οι καταναλωτές πρέπει να σαρώσουν τις αποδείξεις εντός τριών ημερών από την έκδοσή τους. Αφού οι πολίτες σαρώσουν τους λογαριασμούς συνολικής αξίας έως 30.000 δηνariών στην εφαρμογή τους για κινητά "MOJ DDV" (ήτοι: "My VAT"), μετά από λίγες ημέρες ο ΦΠΑ θα επιστραφεί πλήρως στους λογαριασμούς συναλλαγών τους. Ο γενικός συντελεστής ΦΠΑ είναι 18%, αλλά υπάρχει επίσης ένας προνομιακός συντελεστής 5% και ισχύει για διάφορα προϊόντα και υπηρεσίες – τρόφιμα, σχολικά είδη, υπολογιστές κ.λπ.

### **-Ειδική Υπηρεσία παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδύσεων κεφαλαίου στη Βόρεια Μακεδονία**

Ειδικές μονάδες και φορείς θα συσταθούν στο Υπουργείο Οικονομικών και την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας για την παρακολούθηση των επενδύσεων κεφαλαίου, ανακοίνωσε ο Υπουργός Οικονομικών Fatmir Besimi. «Με την εφαρμογή της νέας έννοιας της έξυπνης χρηματοδότησης, θα εργαστούμε για τη βελτίωση της υλοποίησης των κεφαλαιουχικών δαπανών. Η έννοια της έξυπνης χρηματοδότησης σημαίνει τη θέσπιση μιας σαφούς στρατηγικής για τα δημόσια οικονομικά, την παρακολούθηση και τη μέτρηση των αποτελεσμάτων και, ταυτόχρονα, την υπεύθυνη και διαφανή δράση. Έχουμε σαφή υποστήριξη των διεθνών θεσμών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Υπάρχουν πρόσθετα κονδύλια για τη στήριξη του μοντέλου διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, με επιχορήγηση 5 εκατ. ευρώ για λογισμικό κατάρτισης και σχεδιασμού του προϋπολογισμού. Μιλήσαμε επίσης με την Παγκόσμια Τράπεζα για την πρόσθετη χρηματοδότηση του συστήματος, του λογισμικού και της εφαρμογής τόσο στο Υπουργείο Οικονομικών όσο και στην Υπηρεσία Δημοσίων Εσόδων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η διασταύρωση των δεδομένων και ο βελτιωμένος σχεδιασμός. Αυτό θα βελτιώσει τον προγραμματισμό των κεφαλαιουχικών δαπανών», δήλωσε ο Μπεσίμι.

## **6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις**

### **-“Week of Greek Taste: Quality that you can afford”: Πρωθητική δράση ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας**

Πραγματοποιήθηκε επιτυχώς, από 24 Οκτωβρίου έως 1 Νοεμβρίου 2020, η πρωτοβουλία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας με τον τίτλο: «**Εβδομάδα ελληνικής γεύσης - Ποιότητα σε ανταγωνιστικές τιμές**», η οποία τέθηκε υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελλάδος στα Σκόπια και του Πρέσβευς κ. Γιαννακάκη, με τη συνεργασία εδώ καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων. Σημειώνεται ότι, τα καταστήματα διέθεσαν τα ελληνικά προϊόντα σε ειδικές (χαμηλότερες) τιμές ή στο πλαίσιο ειδικών προσφορών, προβαίνοντας παράλληλα σε διαφημιστική προβολή των ελληνικών προϊόντων και της εν λόγω πρωτοβουλίας (τηλεοπτικές διαφημίσεις, διαφημίσεις σε εφημερίδα, ανακοινώσεις και διαφημίσεις σε κοινωνικά μέσα δικτύωσης, φυλλάδια, billboards, αφίσες στην είσοδο και εντός των καταστημάτων κ.λπ.) Το Γραφείο ΟΕΥ απέστειλε ενημέρωση για την προβολή της δράσης σε εδώ επιχειρήσεις, σχετικές παραγωγικές ενώσεις, επιμελητήρια, φορείς και υπηρεσίες, καθώς και σε εκπροσώπους της εδώ διπλωματικής κοινότητας και εξασφάλισε την προβολή της πρωτοβουλίας σε εδώ έντυπο και διαδικτυακό τύπο, καθώς και σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε συνεργασία με το Γραφείο Δημόσιας Διπλωματίας της Πρεσβείας. Για τον σκοπό αυτό, το Γραφείο ΟΕΥ σχεδίασε διαφημιστική ηλεκτρονική αφίσα (artwork), η οποία χρησιμοποιήθηκε επίσης από τους συμμετέχοντες ως πρότυπο για τη δημιουργία της διαφημιστικής εκστρατείας τους. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν δύο συνεντεύξεις της Προϊσταμένης του Γραφείου ΟΕΥ κας Π. Λάρδα, στην ευρείας κυκλοφορίας φιλοκυβερνητική εφημερίδα Sloboden Pecat, αφενός στην έντυπη καθημερινή έκδοση και αφετέρου στο διαδικτυακό τηλεοπτικό κανάλι, ενώ το Γραφείο Δημόσιας Διπλωματίας της Πρεσβείας προώθησε στις επαφές του σχετικό Δελτίο Τύπου. Τέλος, σημειώνουμε θετικά σχόλια και θερμές κριτικές από στελέχη εδώ Διοίκησης, καθώς και διπλωματική και επιχειρηματική κοινότητα.

*(Λόγω της πανδημίας COVID-19 και της κατά συνέπεια συχνή ακύρωσης εκδηλώσεων στη Βόρεια Μακεδονία, στο εν λόγω κεφάλαιο ενσωματώνεται ενότητα που περιλαμβάνει πληροφορίες που αφορούν στα μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού.)*

## **-Χορήγηση ειδικής άδειας εισόδου για ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα**

Σύμφωνα με απόφαση της Ειδικής Διυπουργικής Επιτροπής της Ελληνικής Κυβέρνησης, επιτρέπεται η χορήγηση ειδικής άδειας εισόδου για ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα από 1<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2020, με σκοπό την τακτοποίηση ζητημάτων σχετικά με την ιδιοκτησία τους, αποκλειστικά είτε μέσω του Συνοριακού Σταθμού Προμαχώνα (σύνορα Ελλάδα-Βουλγαρίας) είτε μέσω του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ».

Η άδεια ισχύει αποκλειστικά για μόνιμους κατοίκους της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας που είναι ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα και οι οποίοι δεν διαθέτουν προσωρινά πρόσβαση λόγω των έκτακτων μέτρων προστασίας από τον COVID-19.

Για την έκδοση της ειδικής άδειας οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να αποστείλουν ηλεκτρονικά στο Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας της Ελλάδας σε Σκόπια ([grcon.sko@mfa.gr](mailto:grcon.sko@mfa.gr)) ή στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στο Μοναστήρι ([grgencon.bit@mfa.gr](mailto:grgencon.bit@mfa.gr)) **αίτηση με τα εξής στοιχεία:**

- Ονοματεπώνυμο
- Αντίγραφο διαβατηρίου
- Αντίγραφο Δήλωσης Ε9 στην οποία εμφανίζονται ως ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα
- Ταξιδιωτική ασφάλιση, συμπεριλαμβανομένης κάλυψης COVID-19

Μετά την τελική έγκριση της αιτήσεως, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να ενημερώσουν τις αρμόδιες Ελληνικές Προξενικές Αρχές ως προς την ακριβή ημερομηνία διέλευσης από τον Συνοριακό Σταθμό του Προμαχώνα ή την ημερομηνία αεροπορικού ταξιδιού μέσω του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», για την έκδοση της ειδικής άδειας εισόδου.

Σημειώνεται ότι λόγω των αυξημένων περιοριστικών μέτρων στην Ελλάδα εξαιτίας της πανδημίας COVID-19, η χορηγούμενη έγκριση ειδικής άδειας εισόδου ισχύει για μία διέλευση και μόνο για τον μήνα της έκδοσής της.

Επισημαίνεται ότι η άδεια εισόδου ισχύει μόνο για ιδιοκτήτες ακινήτων και όχι για συνοδευόμενα μέλη της οικογενείας τους.

Σημειώνεται ότι είναι απαραίτητη η επίδειξη στο Συνοριακό Σταθμό Προμαχώνα ή στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» της **ειδικής άδειας εισόδου** συνοδευόμενης από **αντίγραφο του εντύπου Ε9**, ενός **αρνητικού PCR τεστ** στην αγγλική γλώσσα (διενεργημένου μέχρι 72 ώρες πριν την άφιξη στην Ελλάδα) καθώς και **εγγραφής στην φόρμα PLF** (ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας [travel.gov.gr](http://travel.gov.gr)) με κωδικό QR.

Κατά την άφιξη τους στην Ελλάδα οι ταξιδιώτες ενδέχεται να υποβάλλονται εκ νέου σε δειγματοληπτικό εργαστηριακό έλεγχο από τις αρμόδιες Ελληνικές ελεγκτικές αρχές.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε απευθυνθείτε στο Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας της Ελλάδας στα Σκόπια (Τηλ.: (+3892) 32.19.260, email: [grcon.sko@mfa.gr](mailto:grcon.sko@mfa.gr)) ή στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στο Μοναστήρι (Τηλ.: (+38947) 23.73.40, email: [grgencon.bit@mfa.gr](mailto:grgencon.bit@mfa.gr))

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα  
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'